

N:o 205.

Af Herr G. Haggström: Med förslag till förändrad lydelse för 71 och 73 §§ Riksdags-ordningen.

Enligt nu gällande föreskrifter skola Riksdagens Fullmäktige i Riksbanken och Riksgälds-kontoret till hela sitt antal *årligen* af Riksdagen utses. I följd häraf saknas den nödiga säkerhet för stadga och kontinuitet i förvaltningen af dessa verk, hvilken, i allmänhet önskelig i all förvaltning, är det i högre grad i fråga om denna med afseende å deras för det allmännas välfärd så stora betydelse och deri djupt ingripande verkningar.

Man må väl invända, att nödig följdriktighet i någon mera afsevärd grad i förvaltningen af dessa verk på sednaste tider icke framstått såsom följer af den nuvarande lagstiftningen i ämnet, men man skall dock aldrig kunna förneka, att detta kan komma att blifva följen och att under politiskt oroliga tider ganska svåra olägenheter kunna uppkomma deraf, att dessa verkens styrelser till hela personalen kunna årligen ombytas.

Att under nu rådande lugnare tider i politiskt hänseende söka bereda trygghet mot de vådor, hvilka, enligt mitt omdöme, kunna vara att emotse i förenämnda hänseende, har jag ansett vara ganska maktpåliggande och jag har för den skull icke tvekat att framkomma med ett förslag, som afser att, till vinnande af önskvärd kontinuitet, Fullmäktige i förenämnda verk skulle för längre tid utses på det sätt att, under det ett fåtal af dem kunde årligen ombytas, pluraliteten dock alltid skulle hafva under någon längre tid innehåft sina maktpåliggande befattningar. Härigenom vunnas ock hos flertalet styrelseledamöter full förtrogenhet med och insigt i den mycket invecklade förvaltningen af dessa verk, hvori äfven med god vilja och stor förmåga svårligen någon under blott *ettårig* tjänstgöring skulle lyckas fullkomligt sätta sig in, hvaraf den naturliga føljen åter skulle blifva, att en hvarje år ombytt förvaltning eller styrelse nödgades, mera än nödigt och nyttigt vore, lita på och göra sig beroende af de Riksbankens eller Riksgälds-kontorets tjänstemän, som dessa styrelser skulle öfvervaka och kontrollera.

Den fördelen skulle ock ytterligare kunna påräknas att, om dessa förtroendeuppdrag blefve af mera varaktig beskaffenhet, äfven sådana män af framstående duglighet och förmåga, hvilka nu kunna draga i betänkande emottaga förtroendet med afseende på dess ovaraktighet och den uppoffring, som en kortare och till tiden osäker, tillfällig vistelse i hufvudstaden alltid måste orsaka, lättare skulle kunna förmås att emottaga dessa befattningar.

På grund af det nu i korthet anförda har jag ansett, att Fullmäktige i Riksbanken och Riksgälds-kontoret böra väljas för en tid af *tre* år och på det sätt, att första året två ledamöter, andra året två ledamöter och tredje året två ledamöter jemte ordföranden blifva i tur att afgå, för åstadkommande hvaraf jag föreslagit att, första gången val för den nu ifrågasatta tid af tre år sker, tvänne ledamöter utses för blott ett år, tvänne ledamöter för två år och två ledamöter jemte ordföranden för tre år.

I fråga om val af suppleanter har jag icke funnit skäl att föreslå någon förändring i nu gällande stadgande angående den tid, för hvilken de skola väljas. Desses uppdrag är till sin natur af mera tillfällig och öfvergående beskaffenhet, i följd hvaraf inga fördelar genom deras väljande för tre år skulle uppstå, men val skulle det medföra olägenhet för en suppleant, att under så lång tid afbida och vara beredd på möjligheten att vinna användning.

I öfverensstämmelse härmed dristar jag hemställa, att Riksdagen måtte för sin del besluta att §§ 71 och 73 Riksdags-ordningen skola erhålla följande förändrade lydelse:

§ 71.

Lagtima Riksdag skall genom fyratioåtta valmän, af hvilka hvardera Kam-maren inom sig utser tjugufyra, välja Fullmäktige att, jemlikt särskilda regle-menten, Riksbankens och Riksgälds-kontorets medel och tillhörigheter förvalta. Fullmäktige skola i hvardera verket vara sju och utses för en tid af tre år, utom första gången val för denna tid eger rum, då blott ordföranden och två ledamöter utses för tre år, två ledamöter för två år och öfrige två ledamöter för ett år. Valen ske medelst slutna sedlar sålunda: att, sedan första gången ordföranden och sex ledamöter blifvit för ofvannämnde olika tider utsedde hvarvid för hvardera verket först utses den som bland Fullmäktige skall blifva ordförande, val sedermera sker hvarje år af det antal Fullmäktige, som erfordras för att fylla de i tur afgåendes platser äfvensom de ledigheter, som af annan orsak bland Fullmäktige uppstått; och iakttages härvid, dels att, då ordförande är i tur att afgå eller eljest afgått, val till ordförande först sker, dels ock att Fullmäktig, som inväljes i stället för annan utom sin tur afgången Fullmäktig, väljes blott för den tjänstetid, som för den afgångne återstår. Ordföranden eger afgörande röst, derest i frågor, som hos Fullmäktige komma under omröstning, rösterna för två skiljaktiga meningar

utfalla lika. Fullmäktige för hvardera verket tillkommer att sjelfve bland sig välja en vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

§ 73.

På samma gång och på lika sätt, som Fullmäktige och Revisorer enligt föregående två paragrafer utses, tillsättas jemväl suppleanter, att, vid inträffande förfall för dem, träda i deras ställen, nemligen för Fullmäktige i Riksbanken tre, för Fullmäktige i Riksgälds-kontoret likaledes tre, och för hvarje års Revisorer sex. De för Fullmäktige i Riksbanken och Riksgälds-kontoret utsedde suppleanter väljas blott för ett år.

Om remiss till Konstitutions-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 4 April 1872.

Gustaf Heggström.

N:o 206.

Af Herr Lars Börjesson: Om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande upphörande af expeditionslösen i vissa fall.

Vid flera föregående riksdagar hafva frågor blifvit väckta i syfte att åstadkomma upphäfvande af eller åtminstone inskränkning i det sportelsystem, som varit bestämmande vid aflöningsättet för åtskilliga civile tjenstemän. De resultat, som härflutit ur dessa förslag, hafva hittills varit små. Det har erinrats, bland annat, att landets hela finansförvaltning derigenom skulle få vidkännas allt för stora rubbningar, och ehuru man erkänt behofvet af en ändring, har man dock ryggat tillbaka för de praktiska svårigheterna. Jag vill nu lemna derhän, huruvida man